

Kamienie milowe rozwoju mowy dziecka od 0 do 6 roku życia

Każde dziecko jest unikalne, jedyne w swoim rodzaju. Jego rozwój przebiega w indywidualnym tempie. Poniższe zestawienie prezentuje rozwój mowy dziecka od chwili urodzenia do 6 roku życia. Oznacza to, że większość dzieci wykonuje w tym czasie pewne czynności przygotowujące do opanowania systemu językowego, związane ze słyszeniem, rozumieniem i mówieniem. Jeżeli stwierdzisz, że Twoje dziecko nie opanowało, we wskazanym poniżej czasie, określonej umiejętności, nie oznacza to jeszcze, że jego rozwój mowy jest zaburzony. Jeśli masz wątpliwości, niezwłocznie skontaktuj się z logopedą. Niepokojące są sytuacje, gdy dziecko po ukończeniu 2 roku życia nie buduje wypowiedzi dwuwyrzowych. Zasięgnij opinii logopedy, gdy dziecko ma kłopoty z gryzieniem, żuciem, nawykowo oddycha przez usta, nadmiernie ślini się lub ssie kciuk. Pomoc logopedy jest również wskazana, jeśli: trzylatkowi kłopot sprawia uszenie języka lub też wypowiada dźwięki mowy w sposób zdeformowany, wsuwając język między zęby albo ubezdźwięcznia, np. wyraz „woda” wymawia jak „fota”. Jeśli dziecko mówi nieplinnie, denerwuje się przy tym, a Ciebie to niepokoi – zasięgnij rady logopedy. Specjalista zaburzeń mowy oceni, czy Twoje dziecko potrzebuje pomocy logopedycznej, a także udzieli wskazówek, jak rozwijać mowę.

...jakie początki, takie będzie wszystko! / J. A. Komeński/

wiek dziecka

słyszenie i rozumienie

nadawanie - mowa

od urodzenia do końca 3 miesiąca życia

- Reaguje na głośnie dźwięki.
- Wycisza się lub śmieje, gdy do niego mówimy.
- Przerwywa płacz, słysząc nasz głos.
- Wzmaga lub osłabia ssanie, gdy usłyszy dźwięki.

- Odwraca głowę, szukając źródła dźwięku.
- Reaguje na zmianę tonu naszego głosu.
- Zwraca uwagę na zabawki, które wydają dźwięki.
- Reaguje na muzykę.

- Odwraca się i patrzy w kierunku źródła dźwięku.
- Skupia uwagę, gdy do niego mówimy.
- Pytane: „gdzie mama?”, „gdzie tata?”, „gdzie lampa?” – wskazuje palcem.
- Chętnie uczestniczy w prostych zabawach typu: „ldzie rak”, „Warzyla sroczka”.
- Zachęcane – wykonuje proste polecenia, np. „daj...”.
- Próbuje naśladować nasze ruchy.

- Poproszone – wskazuje poprawnie niektóre części ciała.
- Wykonuje najprostsze polecenia, np. „daj buzi”, „zrób pa, pa”.
- Słucha z zainteresowaniem prostych piosenek, wierszyków, krótkich opowiadań.
- Potrafi wskazać często nazywane przez nas przedmioty.

- Rozróżnia przeciwieństwa, np. „chodź – stój”, „nie ma – jest”.
- Wykonuje bardziej złożone instrukcje, np. „weź misia i chodź do mamy”.
- Wskazuje części ciała.

- Reaguje na głos z innego pokoju i komunikaty z radia lub telewizji.
- Potrafi odróżnić wymowę prawidłową od zniekształconej, np. „sanki” – „sianki”.

- Z uwagą słucha prostego opowiadania i potrafi odpowiedzieć na pytania związane z treścią.
- Rozumie komunikaty wypowiedziane przez obce osoby.

- Rozumie trudniejsze instrukcje, np. „kłaśnij w dłoń, a potem połóż ręce na kolanach”.
- Potrafi wysłuchać dłuższego opowiadania, bajkę, rozumie moral.
- Rozumie określenia typu: „pod”, „na”, „obok”.
- Prawidłowo interpretuje znaki symboliczne, np. „kółko i trójkąt – to będą znaki drogowe!”

0-3
miesiąc

4-6
miesiąc

7-12
miesiąc

12-24
miesiąc

2-3
rok

3-4
rok

4-5
rok

5-6
rok

około 4-6 miesiąca życia

od 7 miesiąca do końca 1 roku życia

2 rok życia, tj. od około 12 do końca 24 miesiąca życia

2-3 rok życia

3-4 rok życia

4-5 rok życia

5-6 rok życia

Opracowano na podstawie:

- Czyczńska J., Kordecki M., Wtorna interwencja iropedyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Dł rozwoju do 6 roku życia. Kraków 2007.
- Dąbka Z., Porozumienie słowne i mowa w okresie przedszkolnym - prawidłowe rozumienie i dysponowanie gramatyką. Rozwój 2008.
- How Does Your Child Hear and Talk? American Speech-Language-Hearing Association, www.asha.org
- Emilia-Rozja D., Wspomaganie rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa 1994.
- Taborin B., Smith E., Child Care and Education, Ontario 2002.
- Vignard-Natali E., Borello J., Kiperik J., (ed.) Auditing and Screening Preschoolers, Psychological and Educational Organization, Berlin 1992.

Autorki opracowania: dr Iwona Michalak-Widera i mgr Katarzyna Wesierska serdecznie dziękują prof. Jagodzie Cieszyńskiej za konsultację naukową oraz koleżankom i kolegom logopedom ze Śląskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Logopedycznego, bez wsparcia których inicjatywa ta nie zostałaby sfinalizowana.

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA
Informacja i rejestracja telefoniczna
0801 98 40 40 - dla połączeń stacjonarnych 032 355 95 10 - dla połączeń z tel. komórkowych i stacjonarnych

REZONANS MAGNETYCZNY
Katowice Sosnowiec Czładź Zawiercie Bielsko-Biała Opole Kędzierzyn-Koźle

HELIMED Diagnostic Imaging Sp. z o.o. Sp. komandytowa
40-760 Katowice, ul. Panewnicka 65
tel. 032 355 95 20, fax 032 355 95 30
e-mail: biuro@helimed.pl

www.helimed.pl